

Mora-Nisse, historiska årtal

1917 25 juni, Nils Emanuel Karlsson föddes i Östnor, Mora.

1920-talet

1925 såg Nils sitt först Vasalopp. Där minns han Sven Utterström som kom i sin Svarta jockeymössa och spetsbyxor

1927 tävlade Nils för först gången och vann en skoltävling, Lilla Vasaloppet, i Mora. Han vann sin åldersklass även 1928 och 1929.

1930-talet

1934 blir Nils medlem i IFK Mora

1936 vinner han klubbmästerskap i IFK Mora

1938 blir Nils Dalamästare på 15 km och gör SM debut på 15 km, blir 25:e man. Gör värnplikten vid I 13 i Falun.

1940-talet

1940 På grund av kriget var det sparsamt med tävlingar. Deltog i ett Dalalag som i Luleå vann DM-stafett för I 19:s IF i Boden. Blev 40:e man vid SM 30 KM i Sundsvall.

1941 deltog i 15 tävlingar och vann fyra och blev tvåa i sex av dem. Slår igenom vid SM i Umeå där han blir två på 50 km efter olympiamästaren Elis Wiklund.

1942 deltog i 18 tävlingar och segrade i nio och blev tvåa i fyra av dem. Vid SM i Hudiksvall blir Nils 3:a på 50 km. Han vinner DM på 15 och 50 km.

1943 blir Mora-Nisse för Sveriges folk efter att vid SM i Östersund vunnit både 30 km och 50 km och blir tvåa på 15 km. Han blir den förste att i SM vinna två distanser i samma SM. Vinner Vasaloppet som debutant. Deltar i 15 tävlingar och vinner nio och blir tvåa i tre av dem. Träffar sin blivande fru Ulla-Britta Green från Nyköping.

1944 Den i särklass bästa säsongen. Deltar i 19 tävlingar och vinner 14 och blir tvåa i fyra och trea i en tävling. Blir historisk genom att vinna alla tre distanserna vid SM i Boden. Blir tvåa i sitt andra Vasalopp. Slagen av Gösta Andersson IFK Umeå. Fick Svenska Dagbladets bragdmedalj och Prinsens plakett och utsågs Till "Alla tiders skidkung".

- 1945 En mycket stark säsong där han i de 17 tävlingarna aldrig blev sämre än trea. Tog SM-guld på 15 och 50 km. Segrade i Vasaloppet för 2:a gången efter en historisk upphämtning på 9 minuter när det återstod ca 18 km av tävlingen.
- 1946 deltog i 17 tävlingar och vann 11 av dem. Tog sin 3:e seger i Vasaloppet och vann med mer än 5 minuter. Öppnade sin sportaffär på Kyrkogatan i Mora.
- 1947 Som förste utlänning vinner Nils både 18 och 50 km i Holmenkollen, Oslo. Vinner SM på 15 km i Falun. Delar segern i Vasaloppet med Anders Törnkvist.
- 1948 fick sitt livs stora fullträff när han segrade i OS-femmilen i St Moritz, Schweiz. Harald Eriksson blev slagen med 4 minuter och 32 sekunder. Vinner SM-femmilen i Kiruna och Vasaloppet.
Gifter sig med Ulla-Britta Green.
- 1949 deltog i 20 tävlingar och segrade i 13 av dem. Bl.a. Svenska Skidspelens 50 km i Sollefteå. Vinner Vasaloppet.

1950-talet

- 1950 deltar i VM i Rumford, USA, och blir där trea på 50 km som Gunnar Eriksson från Mora vann med Enar Josefsson tvåa och Anders Törnkvist fyra. Nils tar storslam på SM i Örnsköldsvik och vinner samtliga distanser. IFK Mora vinner stafetten och tar samtliga lagguld. Nils vinner Vasaloppet med hela 21 minuter och 17 sekunder.
- 1951 Nils deltar i 22 tävlingar och vinner 12. Den största bedriften var nog Segern i Holmenkollens 50 km. I svårvallat före tappade Nils ca 5 min. På finnen Kolehmainen på de tre första milen. Efter en lyckad omvallning och med magnifik skidåkning i Nordmarka lyckades Nils med att vinna tävlingen med 1 minut och 17 sekunder. 10 svenskar bröt loppet. Nils tog sin 8:e seger i Vasaloppet.
- 1952 OS i Oslo som blev ett svenskt fiasko. Nils blev bäste svensk, 5:a på 18 km och 6:a på 50 km. Han vann 7 segrar på de nio första tävlingarna den säsongen. En varbildning i käkhålan satte stopp för tävlandet och därmed årets Vasalopp.
- 1953 Den sista tävlingssäsongen för Nils. Han tog bl.a. sitt 17:e individuella SM På 15 km i Filipstad. Han vann sin 9:e seger i Vasaloppet på den nya rekordtiden 5.01.55. Nils gjorde sin sista skidtävling den 22 mars i Gamla Karlebypelen. Han gav ut boken "I vita spår".
Under åren 1934 – 1953 bröt han aldrig en tävling. På 30 SM-starter segrade han 17 gånger och var bland de tre bästa 25 gånger. Av 10 starter

i Vasaloppet segrade han 9 gånger och var 2:a en gång.
1954 Landslagsledare vid VM i Falun. Han fortsatte med den uppgiften vid OS och VM fram till 1966.

- Nils ingick i Svenska skidförbundets längdloppskommitté 1954 – 1966 och tillhörde landslagsledningen.
- 1954 – 1960 medverkade han i vasaloppsorganisationen med olika uppdrag.
- 1961 – 1967 var Nils banchef för Vasaloppet.
- 1968 – 1985 var Nils ordförande för Vasaloppets organisationskommitté och tillika tävlingsledare. Han blev därefter uppskattad mentor för de nya som kom in i Vasaloppsorganisationen.
- 1979 säljer han sin sportaffär.
- Mora-Nisses Jubileumsfond instiftades 1982 vid hans 65-årsdag. Fonden har till syfte att stödja svenska juniorer i åldern 17-20 år.

Sammanställning gjord av Anders Romson